

Dư Hương Ngọt Ngào

Minh Vũ Hồ Văn Châm

Bài đọc suy gẫm: “Dư Hương Ngọt Ngào” tức bài viết về Chương Trình Chiêu Hồi rất thành công của Việt Nam Cộng Hòa trong thời chiến do tác giả Minh Vũ Hồ Văn Châm ghi lại. Hình ảnh chỉ là minh họa.

Về Đây Anh

Nguyễn Hiền - Nhật Bằng

Trích:

*Người ơi ước mong ngày tàn chinh chiến
Để toàn dân sống trong cuộc đời ấm êm
Ta nhắn gửi về nơi quê cũ xa vời
Hỡi ai lạc bước mau quay về đây*

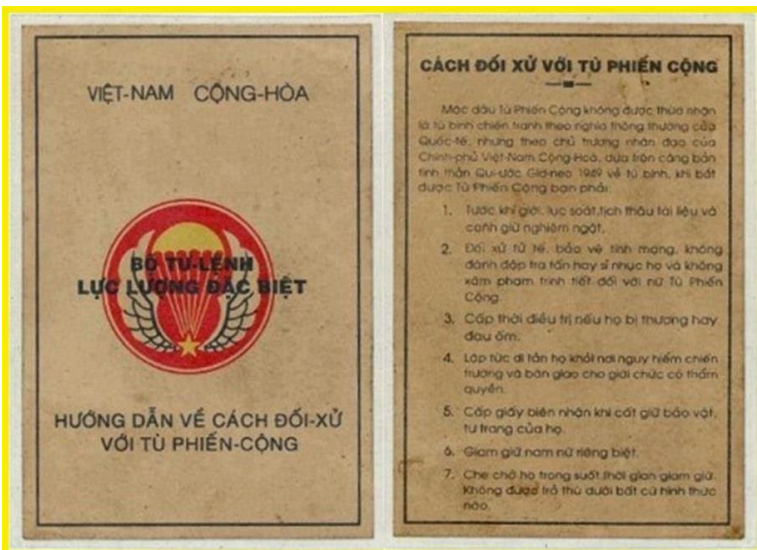
Chương trình Chiêu Hồi của Việt Nam Cộng Hòa được xây dựng và tiến hành trên nền tảng chính sách Đại Đoàn Kết Dân Tộc. Chính phủ Việt Nam Cộng Hòa chủ trương lấy tình thương xóa bỏ hận thù, chân thành mở rộng vòng tay đón tiếp những anh chị em ruột thịt chiến đấu trong hàng ngũ cộng sản, làm lạc phục vụ chủ nghĩa cộng sản mà tưởng là phục vụ quyền lợi quốc gia dân tộc. Tất cả các cán binh cộng sản ra hồi chánh, bất kể quá trình hoạt động bản thân trong hàng ngũ cộng sản như thế nào, nếu

ý thức sự làm lạc trong quá khứ, và nhiệt tình phục vụ lý tưởng tự do dân chủ, đều được phục hồi đầy đủ quyền công dân và hội nhập trọn vẹn vào cộng đồng dân tộc.

Cơ quan phụ trách chương trình Chiêu Hồi.

Chương trình Chiêu Hồi bắt đầu hoạt động vào cuối năm 1962, dưới thời Tổng Thống Ngô Đình Diệm. Cơ quan phụ trách chương trình Chiêu Hồi là một phân ban của Bộ Công Dân Vụ, gọi là Phân Ban Chiêu Hồi, có đẳng cấp tương đương với một Nha thuộc Bộ.

Sau chính biến 1-11-1963, Phân Ban Chiêu Hồi được chuyển sang thống thuộc Phủ Thủ Tướng. Đến năm 1965, với Ủy Ban Hành pháp Trung ương, chương trình Chiêu Hồi được giao cho Bộ Thông Tin phụ trách, có đẳng cấp tương đương với một Tổng Nha, do Thứ Ủy Chiêu Hồi cầm đầu.

Năm 1967, cơ quan phụ trách chương trình Chiêu Hồi được nâng lên cấp bộ, gọi là Bộ Chiêu Hồi, do Tổng Trưởng Chiêu Hồi cầm đầu, có Phụ Tá Tổng Trưởng Chiêu Hồi giúp việc.

Tháng 2 năm 1974, Bộ Chiêu Hồi được bãi bỏ, chương trình Chiêu Hồi do Tổng Cục Chiêu Hồi thuộc Bộ Dân Vận Chiêu Hồi phụ trách.

Điều đáng lưu ý là chương trình Chiêu Hồi không phải chỉ một mình Bộ Chiêu Hồi chịu trách nhiệm thi hành. Bộ Chiêu Hồi chủ yếu phụ trách mặt nổi của chương trình, như tuyên vận, tiếp nhận, huấn chính, phục hoạt. Trong thực tế, nhiệm vụ chính của Bộ Chiêu Hồi là phối hợp hoạt động của nhiều cơ quan chính phủ như Quân Đội, Cảnh Sát, Tình Báo, Thông Tin, Ngoại Giao, Tư Pháp,

và quân đội đồng minh, để tiến hành chương trình Chiêu Hồi trong khuôn khổ chương trình Bình Định và Phát

Triển, đặc biệt là về mặt tuyên vận chính nghĩa chống chuyên chính vô sản, và về mặt khai dụng người hồi chánh để nắm vững địch tình.

Tổ chức Điều hành.

Ở cấp trung ương, Tổng Trưởng Chiêu Hồi được sự giúp đỡ của Phụ Tá Tổng Trưởng Chiêu Hồi về mặt công tác, của Tổng Thư Ký về mặt hành chánh, của Thanh Tra Trưởng điều khiển Khối Thanh Tra và Lượng Giá, và của Phụ Tá Kế Hoạch đảm trách Khối Kế Hoạch Chương Trình. Ngoài Văn Phòng Tổng Trưởng và các Nha Quản Trị, Công Tác, Phục Hoạt, Pháp Chế, Tiếp Nhận, và An Ninh Tình Báo, ở cấp trung ương còn có Trung Tâm Chiêu Hồi Trung Ương ở Thị Nghè và Trung Tâm Huấn Nghệ Trung Ương ở Biên Hòa. Các nha được chia thành sở, sở chia thành phòng, phòng chia thành ban.

Ở cấp quân khu có Văn Phòng Đại Diện Chiêu Hồi và Trung Tâm Chiêu Hồi cấp quân khu.

Ở cấp tỉnh có Ty Chiêu Hồi do Trưởng Ty điều khiển, và Trung Tâm Chiêu Hồi cấp tỉnh. Riêng Đô Thành Sài Gòn có Sở Chiêu Hồi do một Chánh sự vụ điều khiển. Ở cấp quận có Chi Chiêu Hồi do Trưởng Chi cầm đầu. Cấp quận không có trung tâm tiếp nhận thường trực. Ngành Chiêu Hồi không có cán bộ cấp xã. Phần vụ chiêu hồi ở xã do cán bộ Thông Tin phụ trách.

Nhân viên Bộ Chiêu Hồi ước chừng 11.000 người, gồm công chức chính ngạch, công nhật, hợp đồng, quân nhân biệt phái, cán bộ chiêu hồi, và 90 đại đội võ trang tuyên truyền tuyển chọn trong số cán binh cộng sản ra hồi chánh.

Quản trị Tài chánh

Khi còn là Phân Ban Chiêu Hồi, các chi phí về chương trình Chiêu Hồi liên quan đến người Hồi Chánh do Quỹ Tạm Ứng Chiêu Hồi đài thọ. Quỹ này là một quỹ ngoại ngân sách do viện trợ Mỹ yểm trợ (1). Các chi phí điều hành (lương nhân viên, trụ sở, vật liệu, văn phòng phẩm) thì do Bộ sở quan (Bộ Công dân vụ, Phủ Thủ Tướng, Bộ Thông Tin) đảm trách.

Khi trở thành một bộ, Bộ Chiêu Hồi có ngân sách riêng, có quy chế và thể lệ dự trù, duyệt xét, chi tiêu, thanh lý, hậu kiểm, y hết ngân sách các bộ khác của chính phủ. Ngân sách này có 2 phần:

- Phần ngân sách quốc gia phụ trách việc chi trả các khoản điều hành.
- Phần ngân sách viện trợ Mỹ chi trả các khoản liên quan đến người Hồi Chánh: tuyên vận, tiếp nhận, tưởng thưởng, nuôi ăn, may mặc, huấn chính, huấn nghệ, hoàn hương (trở về làng cũ), định cư (thiết lập làng mới), và lương và công tác phí cho các đội viên võ trang tuyên truyền.

Việc quản trị và thanh lý các ngân khoản thuộc phần ngân sách quốc gia được thực hiện theo thể lệ tài chánh quốc gia. Đối với phần ngân sách ngoại viện, Bộ Chiêu Hồi không trực tiếp chi dụng và quyết toán, mà ủy ngân cho các tỉnh để các Trưởng Ty chi dụng và thanh lý với Ty Tài Chánh tỉnh, theo thể thức chi tiêu đặc biệt 'xây dựng nông thôn'. Ngoài ra, Ty Chiêu Hồi còn được Kho Xây Dựng Nông Thôn địa phương yểm trợ trực tiếp 'thực phẩm phụng sự hòa bình' và 'vật liệu xây dựng nông thôn', theo quyết định của Tỉnh Trưởng, ngoài sự kiểm soát của Bộ Chiêu Hồi (2).

Ngân sách hàng năm của Bộ Chiêu Hồi (thời gian 1967-1974) trung bình chừng khoảng 500-600 triệu đồng Việt Nam phần ngân sách quốc gia, và chừng khoảng 600-700 triệu đồng Việt Nam phần ngân sách ngoại viện.

Thành quả chiêu hồi về mặt tiếp nhận

Từ ngày bắt đầu thi hành chương trình vào cuối năm 1962 đến ngày 30-04-1975 đã có khoảng 230.000 cán binh cộng sản ra hồi chánh.

Những năm đầu (1963-1965) và năm cuối (1974) số người ra hồi chánh hàng năm chỉ có chừng vài nghìn. Số người ra hồi chánh lên cao đến 15.000-43.000 mỗi năm trong khoảng thời gian chính phủ Việt Nam Cộng Hòa tiến hành chương trình Bình Định và Phát Triển từ 1968 đến 1972. Số người ra hồi chánh cao nhất là vào năm 1969 (43.000 người) và năm 1970 (38.000 người).

GỌI CÁC CÁN BINH VÀ CÁN BỘ MẶT TRẦN GIẢI PHÓNG

Tôi, Trần Văn Đắc tự Tám Hà nguyên Chính Ủy Tiên Phương Phân Khu 1, Quận Khu 4, cùng với Năm Truyền, nguyên Sư Đoàn Trưởng Sư Đoàn 5 Chỉ huy các lực lượng Việt Cộng tấn công Sài-gòn vào dịp Tết Mậu Thân, ra hồi chánh từ ngày 19-4-68 với nhiều lý do trong đó có lý do quan trọng là thấy rõ mục đích chiến đấu phi nghĩa và sự thất bại của Việt Cộng vừa qua và sự thất bại thấy rõ ràng trong đợt tấn công của chúng hiện nay.

Đợt tấn công Tết Mậu Thân Việt Cộng bị thất bại nặng nề nhưng bọn cầm đầu lại cho là "Thắng lợi to lớn hơn bao giờ hết." Trên thực tế, thì về quân sự chúng không đánh chiếm và kiểm soát được một mục tiêu hoặc một vùng nào đáng kể. Về chính trị, cũng

Thượng Tá Tám Hà, thứ 2 từ trái về hồi chánh trong năm tổng tấn công Mậu Thân 1968, đây cay đắng thất bại của Việt Cộng.

Cán binh cộng sản ra hồi chánh phần lớn là cán bộ và bộ đội gốc gác trong nam. Một số ít là cán binh tập kết nay quay trở lại miền nam. Cán binh Bắc Việt xâm nhập thì có rất ít, tổng cộng chỉ chừng 4.000-5.000 người. Ngoài ra còn có 3.500 phạm nhân và 11.500 tù binh thuộc thành phần tân sinh hoạt được Ủy Ban Liên Bộ Chiêu Hồi, Nội Vụ, Quốc Phòng, và Tư Pháp, tuyển chọn cho cải danh sang qui chế hồi chánh.

Cấp bậc cao nhất của sĩ quan ra hồi chánh là thượng tá (Thượng tá Tám Hà). Nhân viên dân sự cao cấp nhất ra hồi chánh là Trưởng Ty Y Tế tỉnh Pleiku (Bác sĩ Đặng Tân). Trong số người hồi chánh, có nhà văn có chân trong Hội Nhà văn

Việt Nam (Xuân Vũ Bùi Quang Triết), có nhạc sĩ tác giả khúc nhạc mở đầu của đài phát thanh giải phóng (Phan Thế), có tài tử điện ảnh của đoàn làm phim Hà Nội (Cao Huỳnh), có nhân viên văn phòng Bí Thư Thành ủy Sài Gòn-Gia Định (Tô Minh Trung).

CÙNG CÁC BẠN TRONG HÀNG NGŨ VIỆT CỘNG

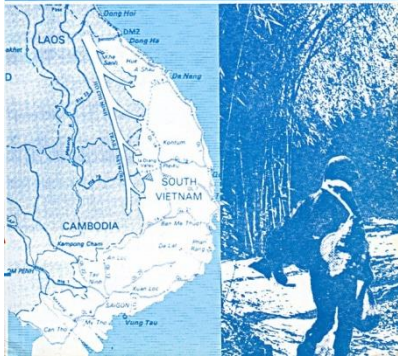
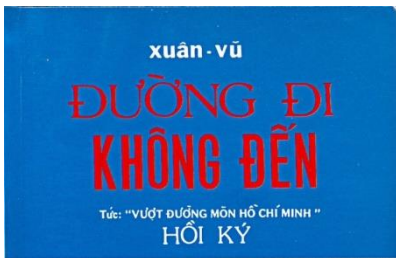
Này là những lời khuyên cần thiết để giúp bạn trở về với Chính Nghĩa Quốc-gia.

- 1/ Hãy lấy một tờ thông kê của Chính-Phủ Quốc-Gia về gửi các-thị trấn để chờ cơ-hội trở về.
- 2/ Trong lúc chờ đợi chờ một cơ-hội tốt, cứ ở ra trung thành với bạn Việt Cộng để tránh mọi sự nghi ngờ của bạn chúng.
- 3/ Khi cơ hội là trở về ngay trở về với gia đình.
- 4/ Nếu bạn chỉ có thể trốn đi ban đêm, hãy tìm một nơi để ẩn mình. Hãy đến trình diện với Chính-quyền vào ban ngày. Nếu vũ khí một chỗ trước khi ra trình-diện. Sau khi trình diện bạn có thể chỉ cho Chính-quyền chỗ bạn ẩn khi giờ ẩn trốn thường.
- 5/ Luôn luôn giữ kỹ tờ thông kê trong người bạn để khi hết giờ gặp dịp có thể trở về với Chính-Nghĩa hoặc thỉnh lệnh bị bắt, bạn có thể chứng minh là bạn có thiện chí trở về với gia đình và Chính Nghĩa Quốc Gia.
- 6/ Bị bắt trong trường hợp nào, ngay cũng như đêm nếu có ở thông hành là có thể được tiếp đón như một người bạn.

SP-951a

Thành quả chiêu hồi về mặt phục hoạt.

Tất cả cán binh cộng sản ra hồi chánh, không những thuộc thành phần tự nguyện mà kể cả thành phần cải danh, đều được chính quyền phục hồi sinh hoạt bình thường, cho thủ đắc đầy đủ quyền công dân, và giúp đỡ hội nhập trọn vẹn vào cộng đồng dân tộc.

Cán binh cộng sản ra hồi chánh được đưa về trung tâm chiêu hồi. Tùy theo chức vụ và cấp bậc trong hàng ngũ cộng sản, họ được tiếp nhận ở trung tâm cấp tỉnh, cấp quân khu, hay cấp trung ương. Riêng cán binh Bắc Việt xâm nhập, tất cả đều được đưa về trung tâm chiêu hồi trung ương ở Thị Nghè.

Trong những ngày đầu tại trung tâm tiếp nhận, người hồi chánh được tiếp xúc với nhân viên an ninh Bộ Chiêu Hồi và nhân viên tình báo các cơ quan bạn để khai báo về bản thân, về tổ chức và hoạt động của cơ quan cộng sản, về đường giầy nằm vùng, về nơi chôn dấu vũ khí v.v. Sau đó, người hồi chánh được nhân viên cảnh sát làm thủ tục cấp thẻ căn cước, và tham gia một khóa học chính trị cơ bản. Người hồi chánh còn được đưa đi tham quan phố phường, chợ búa, bệnh viện, trường học, xưởng dệt kim, nhà máy cán thép, trại cây ăn trái, để biết rõ thực trạng xã hội miền nam. Trước khi rời trung tâm chiêu hồi, người hồi chánh được hỏi về nguyện vọng sau khi hoàn hương, để được tùy nghi giúp đỡ. Thời gian ở trong trung tâm tiếp nhận là 2 tháng. Người hồi chánh được nuôi ăn ngày 3 bữa và được cấp phát 2 bộ quần áo. Khi rời trung tâm để về với gia đình, người hồi chánh được cấp vé xe, vé tàu, và tiền

hoàn hương.

Nhà văn hồi chánh Xuân Vũ sau này trở thành nhà văn nổi tiếng của miền nam, Việt Nam.

Những người có nguyện vọng học thêm nghề để kiếm sống sẽ được đưa đến các trung tâm huấn nghệ cấp quân khu hoặc cấp trung ương. Họ được tự do lựa chọn ngành nghề: nghề may, nghề mộc, lái xe và sửa máy xe, sửa điện nhà, radio, tủ lạnh v.v. Tại các trung tâm huấn nghệ, người hồi chánh cũng được nuôi ăn. Sau khi thành nghề, họ được giới thiệu kiếm việc làm.

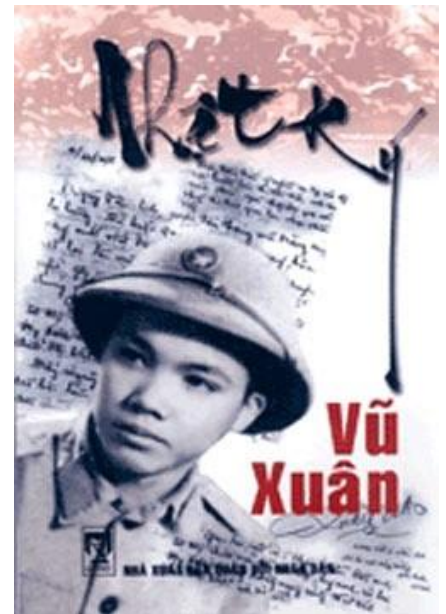
Những hồi chánh viên quê quán miền bắc không muốn ở các vùng thị tứ, những hồi chánh viên không còn thân nhân, hoặc không muốn trở về làng cũ, thì được đưa đến định cư ở các làng Chiêu Hồi. Tại miền nam thuở bấy giờ có khoảng 20 làng Chiêu Hồi. Mỗi gia đình được cấp 3 mẫu đất canh tác, nông cụ và hạt giống, và lương ăn trong 6 tháng. Hầu hết các làng Chiêu Hồi được cấp máy phát điện.

Thành quả chiêu hồi về mặt hội nhập.

Một số hồi chánh viên được tuyển dụng làm cán bộ võ trang tuyên truyền. Các cán bộ này được tổ chức thành đại đội, trang bị phương tiện truyền thanh và vũ khí nhẹ để thâm nhập vào các vùng xôi đậu làm công tác tuyên vận. Trong mùa hè đỏ lửa 1972, một đại đội võ trang tuyên truyền bị Việt cộng phục kích ở cầu Bò Bản, Quảng Trị. Thay vì thúc thủ đầu hàng hoặc trốn chạy qua cầu và sẽ bị bắn chết hết, họ đã gan dạ trụ lại chống trả. Việt cộng bị bất ngờ và đã bỏ lại hiện trường 68 xác chết đồng đội. Đại đội võ trang tuyên truyền này đã được Bộ Tư lệnh Quân đoàn I tuyên dương và Bộ Chiêu Hồi tưởng thưởng.

Ngoài những chức vụ đặc biệt dành riêng để tuyển dụng các hồi chánh viên cao cấp như Tham Nghị đặc biệt (cấp Tổng Giám đốc) và Tham Nghị (cấp Giám đốc), một số hồi chánh viên có năng lực và tinh thần hợp tác được tuyển dụng vào các chức vụ chỉ huy thường chỉ dành cho các sĩ quan biệt phái hay công chức chính ngạch cấp đốc sự hoặc tham sự như giám đốc nha, chánh sự vụ sở, quản đốc trung tâm, chủ sự phòng. Những người này đã thực sự quên đi dĩ vãng và dốc lòng phục vụ chính quyền Việt Nam Cộng Hòa với niềm tin tưởng mãnh liệt vào chính sách Đại Đoàn Kết Dân Tộc (3).

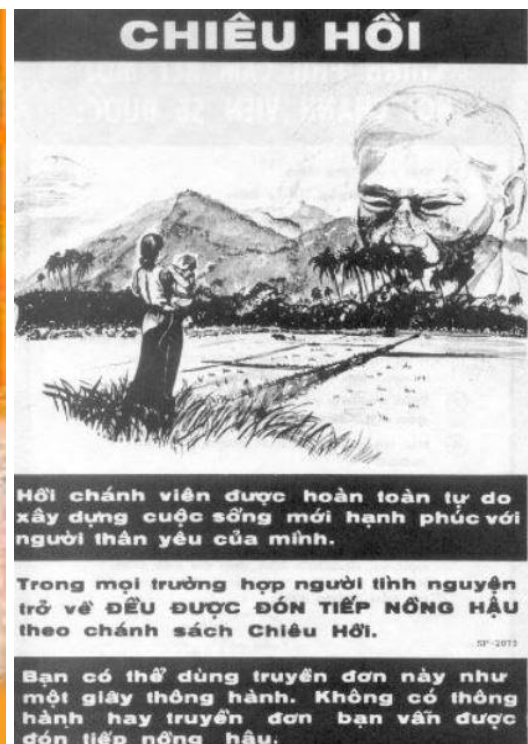
Một số hồi chánh viên được tuyển dụng làm cán bộ võ trang tuyên truyền đã được sung vào các Thuyết Trình đoàn của Bộ Chiêu Hồi để thường xuyên đến các trường học, các xưởng máy, các tổ chức cộng đồng tôn giáo và xã hội, để nói chuyện cho đồng bào nghe về thực trạng miền bắc xã hội chủ nghĩa. Năm 1972, một đoàn thuyết trình gồm những người sinh trưởng trên đất Thái đã được đưa qua Thái Lan để nói chuyện cho

kiều bào sinh sống tại vùng đông bắc Thái nghe về thực trạng xã hội miền nam. Hội chánh viên Mai Văn Sở được đưa qua Paris sinh hoạt với Việt kiều và hai tháng sau Mai Văn Bộ mất chức Tổng Đại Diện Việt Nam Dân Chủ Cộng Hòa tại Pháp. Hội chánh viên Hồ Văn Bửu được đưa qua New Delhi nói chuyện về thực chất Liên Minh Dân Tộc Dân Chủ Hòa Bình nhân dịp Bộ trưởng Việt Cộng Nguyễn Thị Bình thăm viếng Ấn Độ. Hội chánh viên Bùi Công Tương được đưa qua Úc làm chứng trước tòa rằng nhà báo Alfred Burchett viết lách gian dối, không khách quan, khi tường thuật thực trạng tại các vùng giải phóng ở miền nam Việt Nam, trong một vụ kiện đòi bồi thường danh dự giữa nhà báo ấy và một vị nghị sĩ Úc. Trắc nghiệm thành quả.

Chiều ngày 27-1-1973, Bộ Chiêu Hồi được lệnh của Phủ Tổng Thống tiếp nhận ngay trong đêm 11.500 tù binh cải danh hồi chánh do quân đội chuyển giao từ các trại tù binh Biên Hòa, Cần Thơ và Phú Quốc. Công việc phải hoàn tất trước 8 giờ sáng ngày 28-1-1973 là thời điểm hiệp định Paris có hiệu lực. Khả năng tiếp nhận của các trung tâm chiêu hồi trong toàn quốc là 5.400 người, nay phải tiếp nhận một lúc hơn gấp đôi số lượng, Bộ Chiêu Hồi phải đương đầu với nhiều khó khăn về chỗ ngồi chỗ nằm, về nuôi ăn, về vệ sinh, về trật tự. Tuy rằng mọi việc cũng đã được giải quyết ổn thỏa, nhưng trong bối cảnh vừa mới đình chiến, vừa cận kề ngày Tết, những tù binh cải danh này nếu không chuyển qua quy chế hồi chánh thì giờ này đâu còn bị giữ lại trong các trung tâm chiêu hồi mà đã được trao trả cho Việt cộng và trở về với gia đình. Đương nhiên là tinh thần họ rất giao động, và viễn tượng an ninh tại các trung tâm tiếp nhận thật là đen tối. Bộ Chiêu Hồi đã linh động chỉ lập danh sách theo địa chỉ cư trú rồi cấp giấy hoàn hương và lộ phí cho tất cả 11.500 người này về nhà ăn Tết 15 ngày, sau đó sẽ đến trình diện cơ quan chiêu hồi địa phương để nhập trung tâm, làm thủ tục cấp thẻ căn cước, theo các lớp huấn chính, huấn nghệ. Việc làm này của Bộ Chiêu Hồi vừa để giải quyết khó khăn trước mắt, vừa để trắc nghiệm mức độ thành thật cải hối của các tù binh cải danh. Bộ Chiêu Hồi ước lượng chừng 20% sẽ bỏ đi theo Việt cộng, nhưng trong thực tế chỉ có 4,7% trong số họ đã bỏ đi không ra trình diện mà thôi.

Sau ngày 30-4-1975, tất cả tập thể hồi chánh viên mà Việt cộng thường gọi là thành phần chiêu hồi chiêu hàng, nếu không chạy được ra nước ngoài, đều bị đưa ra tòa xét xử về tội phản bội cách mạng. Một số bị kết án tử hình. Ngoài ra thì bị đưa vào giam giữ ở các trại tập trung, y hệt các nhân viên quân sự và dân sự của chính thể Việt Nam Cộng Hòa. Giữa những người tù chính trị trong các trại giam của Việt cộng không hề có sự phân biệt thành phần chiêu hồi và ngục. Nếu trong hàng ngũ những người tù thuộc thành phần chiêu hồi có những phần tử xun xoe, bợ đỡ, lập công với cách mạng, thì tỷ lệ những phần tử này còn thấp hơn tỷ lệ trong hàng ngũ những người tù thuộc thành phần không phải chiêu hồi mà Việt cộng gọi là thành phần ngục. Đây lại thêm một biểu hiện về thành quả hội nhập của các người hồi chánh vào cộng đồng dân tộc sinh sống dưới chính thể Việt Nam Cộng Hòa.

Kết Luận.

Chương trình Chiêu Hồi của Việt Nam Cộng Hòa là một chương trình thành công. Chương trình Chiêu Hồi ngày đó đã bắc nhịp cầu thông cảm giữa những người ở trong chính quyền chống cộng tha thiết với tiền đồ quốc gia dân tộc, với những người ở trong hàng ngũ cộng sản nhưng ý thức sự lầm lạc của mình, đã ngu muội chiến đấu cho chủ nghĩa cộng sản mà cứ tưởng là phục vụ quyền lợi của quê hương, của dân tộc. Chương trình Chiêu Hồi ngày đó mãi đến nay vẫn còn lưu chút dư hương ngọt ngào trong lòng những người không may phải sống trở lại trong vòng kèm kẹp của chính thể chuyên chính vô sản.

Minh Vũ Hồ Văn Châm